

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤ/ΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

Αθήνα 30 Δεκεμβρίου 2008
Αρ. Πρωτ. 73124

Ταχ. Δ/νση : Σταδίου 27
Ταχ. Κώδικας : 101 83 Αθήνα
Πληροφορίες : Γ.Περδικάκης-
Γ.Πολυκαλάς
Τηλέφωνο : 213 1364305-4707
Fax. : 213 1364716

ΠΡΟΣ : Τις Περιφέρειες της Χώρας
α.Δ/νσεις Αυτ/σης & Αποκ/σης
Έδρες τους στις Περιφέρειες
β.Δ/νσεις Τοπ.Αυτ/σης & Δ/σης
Έδρες τους στους Νομούς

Αριθμ. Εγκυκλίου : 48

ΘΕΜΑ: Αρμόδια όργανα ΟΤΑ Α' Βαθμού για προμήθειες που διενεργούνται με Απευθείας Ανάθεση, Διαγωνισμό (Τακτικό ή Πρόχειρο) και με Διαπραγμάτευση

Σας κοινοποιούμε συνημμένα σε φωτοαντίγραφο την αρ.523/2008 γνωμοδότηση του Ε' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, το περιεχόμενο της οποίας αποδεχόμαστε.

Σύμφωνα με την ανωτέρω γνωμοδότηση και ενόψει της υφιστάμενης ειδικής πρόβλεψης της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (Ν.3463/2006 ΦΕΚ 114 Α') για τη διενέργεια των προμηθειών των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α. με βάση τις ρυθμίσεις του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., τα όργανα που έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα για τη διεξαγωγή προμηθειών Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού οι οποίες πραγματοποιούνται με διαγωνισμό (τακτικό ή πρόχειρο), με διαπραγμάτευση και με απευθείας ανάθεση, ορίζονται στις διατάξεις των άρθρων 21 παρ.1 και 23 παρ.2,4,6 της υπ'αριθμ.11389/8-3-1993 (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. ΦΕΚ 185 Β') Απόφασης του Υπουργού ΕΣ.Δ.Δ.Α. και με βάση τα ισχύοντα σήμερα χρηματικά όρια.

Ειδικότερα, κατά το άρθρο 21 παρ.1 του ανωτέρω Ενιαίου Κανονισμού, αρμόδιο όργανο, προκειμένου τακτικού διαγωνισμού (ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού) για την ολική ή μερική κατακύρωση της προμήθειας, καθώς και για τη ματαίωση των αποτελεσμάτων και επανάληψή του (με τροποποίηση ή μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών) είναι η Δημορχιακή Επιτροπή ή το Κοινοτικό Συμβούλιο με την επιφύλαξη της παρ.5 του άρθρου 103 του Ν.3463/2006.

Περαιτέρω, κατά το άρθρο 23 παρ.1 και 2 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. η διενέργεια προμήθειας με διαδικασία μέσω διαπραγμάτευσης πραγματοποιείται εάν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στα εδάφια β και γ της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ως άνω κανονισμού και αρμόδιο συλλογικό όργανο για τη λήψη της σχετικής απόφασης είναι το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Η διενέργεια προμήθειας με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης πραγματοποιείται όταν η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της προμήθειας δεν υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται με την αρ.27319/18-7-2002 (ΦΕΚ 945 Β'/24-7-2002) Κοινή Απόφαση των Υπουργών ΕΣ.Δ.Δ.Α και Ανάπτυξης, το οποίο έχει διαμορφωθεί σήμερα σε δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ με Φ.Π.Α. και αρμόδιο όργανο να αποφασίσει σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ.2 του άρθρου 23 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. είναι ο Δήμαρχος. Επισημαίνεται ότι η συνολική κατά έτος δαπάνη των προμηθειών οι οποίες θα διενεργούνται από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. με απευθείας ανάθεση, δεν πρέπει να υπερβαίνει το ανωτέρω ποσό των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ με Φ.Π.Α., κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών του Ενιαίου Προγράμματος Προμηθειών).

Στη περίπτωση διενέργειας προμηθειών με συνοπτικές διαδικασίες (πρόχειρος διαγωνισμός) το αρμόδιο όργανο για τη λήψη της απόφασης, καθώς και για την έγκριση του αποτελέσματος του πρόχειρου διαγωνισμού είναι ο Δήμαρχος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 παρ.4 και 6 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. και με την προϋπόθεση ότι η συνολική ετήσια δαπάνη των προμηθειών κατά κωδικό αριθμό είδους αυτών (του αρχείου ειδών προγράμματος) δεν υπερβαίνει το ποσό των σαράντα πέντε χιλιάδες (45.000) ευρώ με Φ.Π.Α., όπως αυτό καθορίζεται με την αρ.Π1/7446/14-1-2002 (ΦΕΚ 112 Β'/31-1-2002) Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης.

Επιπρόσθετα, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ.2γ του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για τη διενέργεια προμήθειας με απευθείας ανάθεση ανεξαρτήτως ορίου προϋπολογιζόμενης δαπάνης, κατά το σκέλος και μόνον που συνυφαίνεται με τη συνδρομή εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης, είναι η οικεία Δημοκρατική Επιτροπή.

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνουμε ότι για τους διαγωνισμούς προμηθειών των οποίων η προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνει τα κατώτερα όρια εφαρμογής των Κοινοτικών Οδηγιών 2004/17/ΕΚ (που έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ. 59/2007-ΦΕΚ 63 Α') και 2004/18/ΕΚ (που έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με το Π.Δ. 60/2007-ΦΕΚ 64 Α') και τα οποία για τη διετία 2008-2009 έχουν διαμορφωθεί σε 412.000 € και 206.000 € αντίστοιχα εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι ρυθμίσεις των ανωτέρω οδηγιών.

Παρακαλούμε να κοινοποιήσετε το ταχύτερο την παρούσα εγκύκλιο με τη συνημμένη γνωμοδότηση στις υπηρεσίες και υπαλλήλους που ασχολούνται με τα θέματα αυτά και στους Ο.Τ.Α. Α' Βαθμού, Συνδέσμους τους, Δημοτικά και Κοινοτικά Ιδρύματα και λοιπά Δημοτικά και Κοινοτικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της Περιφέρειάς σας, για ενημέρωση και πιστή εφαρμογή.

Την εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στον δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.: www.ypes.gr

Συνημμένα:

Φωτ/φο της αρ.523/2008
γνωμοδότησης του Ν.Σ.Κ.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

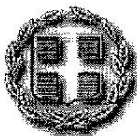
ΑΘΑΝ. ΝΑΚΟΣ

Κοινοποίηση:

1. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
Ακαδημίας 68
106 78 ΑΘΗΝΑ
2. ΚΕΔΚΕ
Γενναδίου 8 κ' Ακαδημίας 65
106 73 ΑΘΗΝΑ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού
3. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
4. Γραφείο Νομικού Συμβούλου
5. Γεν.Δ/νσεις του Υπουργείου
6. Δ/νσεις του Υπουργείου
(με την παράκληση προς τη Δ/νση
Μηχ/σης και ΗΕΣ να την αναρτήσει
δικτυακό τόπο του ΥΠ.ΕΣ.)
7. Δ.Τ.Υ./Α',Β',Γ',Δ',Ε',ΣΤ'
σε δεκαοκτώ (18) αντίγραφα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθ. 523/2008

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Ε' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Συνεδρίαση της 24^{ης} Νοεμβρίου 2008

Σύνθεση:

Πρόεδρος:

Νικόλαος Μαυρίκας, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Ιωάννης Διονυσόπουλος, Ιωάννα Καραγιαννοπούλου,
Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος και Βασιλική Πανταζή, Νομικοί
Σύμβουλοι.

Εισηγητής:

Νικόλαος Μαυρίκας, Νομικός Σύμβουλος.

Αριθμ. Ερωτήματος:

Υπ' αριθμ. 61556/3-10-2008 έγγραφο Δ/σης Τεχνικών
Υπηρεσιών (Τμήμα Γενικών Υποθέσεων) Υπουργείου
Εσωτερικών.

Περίληψη Ερωτήματος:

Ποία τα έχοντα αποφασιστική αρμοδιότητα όργανα των
πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α., προκειμένου περί προμηθειών, που
διενεργούνται με απευθείας ανάθεση, με διαγωνισμό (τακτικό ή
πρόχειρο) και με διαπραγμάτευση, ενόψει, τόσο των
διατάξεων των άρθρων 209 παρ. 1, 103 παρ. 2γ και 93 παρ. 1
του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, όσο και εκείνων των
άρθρων 21 και 23 του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών των
Ο.Τ.Α. (ΕΚΠΟΤΑ).

Επί του πρόσθεν ερωτήματος, το τμήμα, ενγλωμοδότησεν, ομοφώνως, ως ακολούθως:

II.αi. Από τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (κυρωτ. ν. 3463/2006, Α-114) ορίζεται, ότι :

«Οι προμήθειες των Δήμων, των Κοινοτήτων, των πάσης φύσεως Συνδέσμων
" τους, των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου και των ιδρυμάτων τους
" διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών των
" Ο.Τ.Α. (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.), όπως ισχύει, με την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων του
" π.δ. 370/1995 (Φ.Ε.Κ. 199 Α'), όπως αυτές έχουν τροποποιηθεί από το π.δ.
" 105/2000 (Φ.Ε.Κ. 100 Α') και των αντίστοιχων του π.δ. 57/2000 (Φ.Ε.Κ. 45 Α')».

ii. Εξάλλου, κατά την περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 103 του ανωτέρω Κώδικα, η Δημαρχιακή Επιτροπή «αποφασίζει για την έγκριση των
" δαπανών και τη διάθεση των πιστώσεων του προϋπολογισμού, με εξαίρεση τις
" περιπτώσεις της παρ. 1 του άρθρου 101, της παρ. 2 του άρθρου 140, των
" παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 158 και των άρθρων 202, 220, καθώς και στις
" περιπτώσεις απευθείας ανάθεσης προμηθειών, παροχής υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και εκτέλεσης έργων σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις».

iii. Περαιτέρω, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 93 του ίδιου Κώδικα το δημοτικό συμβούλιο αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν το Δήμο, εκτός από εκείνα που ανήκουν στην αρμοδιότητα του δημάρχου ή της δημαρχιακής επιτροπής.

iv. Επισημειώνεται, ακόμη, ότι σύμφωνα με το άρθρο δεύτερο του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και από την έναρξη ισχύος του (η οποία σύμφωνα και με το άρθρο τέταρτο είναι, πλέον, από 1-1-2007, καθολική) καταργείται ο προϊσχύσας Δ.Κ.Κ. (π. δ/μα 410/1995), καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη αντίθετου περιεχομένου.

βi. Με την υπ' αριθμ. 11389/1993 (Φ.Ε.Κ. τ.Β 185 και 550/1993) Απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 11 ν. 1797/1988-Α, 164) και των άρθρων 1 παρ. 2 και 3 και 38 παρ. 1 και 2 του ν. 2000/1991, Α-206) θεσπίστηκε Ενιαίος Κανονισμός Προμηθειών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α.).

ii. Κατά το άρθρο 21 παρ. 1 του ανωτέρω Ενιαίου Κανονισμού, αρμόδιο όργανο, προκειμένου τακτικού διαγωνισμού για την ολική ή μερική κατακύρωση της προμήθειας καθώς και για τη ματαίωση των αποτελεσμάτων και επανάληψή του (με τροποποίηση ή

μη των όρων και των τεχνικών προδιαγραφών) είναι, για τους Δήμους, η δημορχιακή επιτροπή (ή το Κοινοτικό συμβούλιο για τις Κοινότητες).

iii. Σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2 του ίδιου Κανονισμού, αρμόδιο όργανο για τη διενέργεια προμήθειας με διαδικασία διαπραγμάτευσης, είναι το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Επίσης, αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για την απευθείας ανάθεση προμήθειας μέχρι του ορίου που καθορίζεται από την αρ. 27319/2002 (Φ.Ε.Κ. 945 Β') κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ανάπτυξης είναι ο δήμαρχος. Επιπροσθέτως στις διατάξεις του άρθρου 23 παρ. 4 και 6 του αυτού Κανονισμού ορίζεται ότι αρμόδιο όργανο να αποφασίσει για προμήθεια με πρόχειρο διαγωνισμό μέχρι του ορίου που εκάστοτε ορίζεται, καθώς και για την έγκριση του αποτελέσματος του πρόχειρου διαγωνισμού είναι ο δήμαρχος.

II.α. Όπως προκύπτει από την προπαρατεθείσα διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, υφίσταται, δια ρητής παραπομπής, ειδική πρόβλεψη για τη διενέργεια των προμηθειών από του πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., υπό την επιφύλαξη συγκεκριμένων διατάξεων, οι οποίες όμως δεν συνάπτονται με τον Κ.Δ.Κ.

β. Η ανωτέρω παραπομπή στον προειρημένο Κανονισμό, ως γενική και αδιάσπικτη, ως προς το εύρος εφαρμογής τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί, ότι καταλαμβάνει, μόνον, την ακολουθούμενη, κατά περίπτωση διαδικασία, αλλά εμπεριέχει ελλείψει οιασδήποτε διάκρισης και τα αντίστοιχα όργανα διενέργειας της οικείας κατηγορίας προμήθειας. Υπό τυχόν αντίθετη εκδοχή θα έπρεπε να υφίσταται και ρητή επιφύλαξη ως προς τη γενική ή ειδική αρμοδιότητα των μονομελών και συλλογικών αιρετών οργάνων των Ο.Τ.Α., όπως αυτές οριοθετούνται στον Κ.Δ.Κ.

γ. Κατά την προπαρατεθείσα παραδοχή δεν τίθεται θέμα αντίθεσης των διατάξεων του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. προς εκείνες των άρθρων 103 παρ. 2γ και 93 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και εντεύθεν προβληματισμός, εάν οι μεν κατισχύουν των δε, τοσούτο μάλλον, καθόσον, η πρόβλεψη της παραγρ. 2γ του άρθρου 103 του Κ.Δ.Κ. για την απευθείας ανάθεση προμήθειας από τη Δημορχιακή Επιτροπή, κατά το σκέλος και μόνον που συνυφαίνεται με τη συνδρομή εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης, ενέχει ρυθμιστική αυτοτέλεια, έναντι εκείνης του άρθρου 23 παρ. 2 του Κανονισμού, όπου προκειμένης απευθείας ανάθεσης προμήθειας, απεξαρτημένης από τη συνδρομή εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης, η σχετική αρμοδιότητα απονέμεται στο δημοτικό

συμβούλιο ή στο δήμαρχο (μέχρι του ορίου ποσού, που καθορίζεται από την υπ' αριθμ. Π1/7446/2002 Κ.Υ.Α.).

δ. Επισημειώνεται, ότι, ως εδέχθη η υπ' αριθμ. 321/2008 γνωμοδότηση του Γ' Τμήματος, η προεκτεθείσα διάταξη της παραγρ. 2 περ. γ' του Κ.Δ.Κ., προκειμένης απευθείας ανάθεσης εκτέλεσης έργου, υπό τη συνδρομή κατεπείγουσας περίπτωσης, κατισχύει ως νεότερη και ειδική των διατάξεων του π.δ/τος 171/1987 («όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους Ο.Τ.Α.»).

Η ανωτέρω, όμως, γνωμοδότηση επιστηρίχθηκε στο γεγονός ότι ο Κ.Δ.Κ. δεν διαλαμβάνει οποιαδήποτε παραπομπή στο π.δ/μα 171/1987, κατ' αντίθεση προς την προμνημονευθείσα ρητή παραπομπή της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Κ.Δ.Κ. προς το σύνολο των ρυθμίσεων του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., εφόσον πρόκειται για προμήθεια.

III. Κατ' ακολουθίαν προς τις ανωτέρω σκέψεις, το τμήμα εγνωμοδότησεν, ομοφώνως, ότι ενόψει της ρητής παραπομπής της παραγράφου 1 του άρθρου 209 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων στον ΕΚΠΟΤΑ, οι διατάξεις του προμνημονευθέντος Ενιαίου Κανονισμού, για τις προμήθειες, που διενεργούνται από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. με διαγωνισμό (τακτικό ή πρόχειρο), με διαπραγμάτευση και με απευθείας ανάθεση, καταλαμβάνουν και τα αποφασιστικά όργανα, τα οποία ασκούν τις αντίστοιχες αρμοδιότητες.

Ειδικώς, ελλείπει ρητής πρόβλεψης, στον προειρημένο Ενιαίο Κανονισμό, προκειμένης προμήθειας που συνυφαίνεται με τη συνδρομή εξαιρετικά επείγουσας περίπτωσης αρμόδια είναι, κατ' άρθρο 103 παρ. 2γ Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων η οικεία δημαρχιακή επιτροπή.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα, 24/11/2008

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Θ. ΜΑΥΡΙΚΑΣ

Αντιπρόεδρος

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Ο Εισηγητής

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Θ. ΜΑΥΡΙΚΑΣ

Αντιπρόεδρος

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους